

Factsheet sanering grondwaterverontreiniging Ede zuid

- Het gaat om sanering van de grondwaterverontreiniging afkomstig van de voormalige Enkafabriek in Ede. De verontreiniging bestaat uit lage concentraties aan sulfaat, pentachloorfenol (PCP) en Per. Sulfaat, PCP en Per worden, vanwege de grote oplosbaarheid, in de bodem vrij makkelijk “meegenomen” door het grondwater, waardoor het nu een “pluim” is geworden die zich vanaf het Enka-terrein richting zuidwesten verplaatst. De pluim ligt nu onder de woonwijken Maandereng en Rietkampen en ligt zo’n 20 tot 40 meter onder de grond.
- Het bevoegd gezag voor bodemsaneringen is de provincie Gelderland. De provincie heeft in 2014 deze grondwaterverontreiniging aangemerkt als “urgent te saneren”. Doel van de sanering is volgens het project “het van sulfaat vrijwaren van het Natura2000 gebied Bennekomse Meent en de vijvers in de woonwijk Rietkampen”.
- De provincie is bevoegd gezag voor bodemsaneringen. Het project is een samenwerking van de provincie Gelderland, het waterschap Vallei en Veluwe en de gemeente Ede. Het waterschap is namens de drie projectpartners de trekker van het project.
- Als er niets zou gebeuren, komt het sulfaatrijke grondwater via het bestaande diepdrainagesysteem in de vijvers van Rietkampen. Als dat gebeurt kan dit stankoverlast (rotte eieren) geven, doordat het sulfaathoudend water in contact komt met de lucht. Bovendien gaat de pluim langzaam richting het Natura2000-gebied de Bennekomse Meent, waar landelijk zeldzame schrale natuurdoeltypen aanwezig zijn.
- Sulfaat is in deze concentraties niet schadelijk voor de mens. PCP en Per behoren tot de zogenaamde “zeer zorgwekkende stoffen (zzs)”. Voor de industrie is het verboden zzs te lozen.
- De gekozen saneringswijze, het oppompen van het verontreinigde grondwater en het lozen op de Rijn over een langjarige periode (80-100 jaar), is volgens de partners van het project op dit moment de enige bewezen oplossing waarbij het overgrote deel van de vervuiling wordt weggehaald.
- Voor het lozen van saneringswater zijn normen voor de verontreinigingen gesteld die anders zijn dan die voor de huidige industrie. De gehalten sulfaat, PCP en Per liggen onder deze normen, wat betekent dat het waterschap alleen een melding hoeft te doen van de voorgenomen lozing. Rijkswaterstaat heeft deze melding bekeken en goedgekeurd.
- Voor het lokaal zuiveren van het opgepompte, verontreinigde grondwater is nog geen beproefde techniek om zulke lage concentraties sulfaat, PCP en Per helemaal te verwijderen.
- De projectpartners hebben vanaf het begin af aan gestaan voor een zo duurzaam mogelijke saneringswijze. Er is afgesproken dat elke 5-10 jaar gekeken wordt of er nieuwe zuiveringstechnieken zijn die het verontreinigde grondwater geheel zouden kunnen zuiveren tegen redelijke maatschappelijke kosten.
- In Wageningen zal op twee locaties warmte-uitwisseling met het water in de transportleiding plaatsvinden: in de wijk Noordwest en bij de scholengemeenschap Rijn IJssel, locatie vakschool (bakkersschool).